

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudkyň Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Petry Weissové v právní věci navrhovatelů: **a) Spokojené Díly, z.s.**, se sídlem Foglarova 1817/57, Kuřim, **b) Ing. D. K.**, oba zastoupeni Mgr. Lenkou Kotulkovou, advokátkou se sídlem Kopečná 241/20, Brno, proti odpůrci: **město Kuřim**, se sídlem Jungmannova 968/75, Kuřim, zastoupený Mgr. Jánem Bahýľem, advokátem se sídlem Hoppova 880/18, Brno, za účasti: **I) Občané Malhostovic za Optimalizovanou D43, z.s.**, se sídlem Malhostovice 152, **II) Ochránci Brněnské přehrady a okolí, z.s.**, se sídlem Laštůvkova 729/25, Brno, **III) Ing. F. G.**, **IV) Občané za ochranu kvality bydlení v Brně Bosonohách, z. s.**, se sídlem Pražská 469/29, Brno, **V) Občané za ochranu kvality bydlení v Brně Kníničkách, Rozdrojovicích a Jinačovicích, z.s.**, se sídlem U Luhu 246/18, Brno, **VI) Jihomoravský kraj**, se sídlem Žerotínovo nám. 449/3, Brno, zastoupený JUDr. Petrem Fialou, advokátem se sídlem Helfertova 2040/13, Brno a **VII) Kuřim pro lidi, z.s.**, se sídlem Jiráskova 437/26, Kuřim, o návrhu na zrušení opatření obecné povahy – změny č. 4 Územního plánu Kuřim – vydaného zastupitelstvem města Kuřim dne 28. 6. 2022, o kasačních stížnostech navrhovatelů a odpůrce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 6. 2025, č. j. 67 A 3/2023-501,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost navrhovatelů **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti navrhovatelů.
- III. Kasační stížnost odpůrce **se zamítá**.
- IV. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti odpůrce.
- V. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasačních stížnostech navrhovatelů a odpůrce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Navrhovatel a) je spolkem zaměřeným na ochranu a rozvoj životního prostředí města Kuřim a jeho okolí a na podporu kvality života obyvatel tohoto města. Navrhovatel b) je vlastníkem nemovitostí sloužících k bydlení v daném městě. Dne 22. 5. 2019 schválilo zastupitelstvo odpůrce *Zprávu o uplatňování územního plánu města Kuřim* spolu se zadáním *změny územního plánu č. 4* (dále jen „změna č. 4“). Městský úřad Kuřim jakožto pořizovatel následně dne 28. 8. 2020 předal návrh změny č. 4 (dále jen „návrh změny“) a vyhodnocení vlivů změny č. 4 na udržitelný rozvoj území Krajskému úřadu Jihomoravského kraje (dále jen „krajský úřad“), a to k posouzení podle § 50 odst. 5 až 7 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon (dále jen „StZ“). Součástí zaslaného návrhu bylo i *vyhodnocení vlivů změny č. 4 na životní prostředí* (dále jen „posouzení SEA“). Dne 7. 10. 2020 proběhlo společné jednání o návrhu změny. Dále byla dne 17. 9. 2020 vydána *Aktualizace č. 1 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje* (dále jen „AZÚR“), která nabyla účinnosti dne 31. 10. 2020 a která v bodu 118a vymezila koridor silnice I. třídy I/43 (DS45): *Kuřim, jižní obchvat* namísto jiných dosud uvažovaných variant.

[2] Krajský úřad, odbor životního prostředí (dále jen „OŽP“) reagoval na návrh změny svým stanoviskem ze dne 2. 11. 2020, v němž požádal pořizovatele změny č. 4 o doplnění návrhu změny. Pořizovatel svou žádost o stanovisko podle § 50 odst. 5 StZ doplnil dne 16. 12. 2021 a zároveň zaslal krajskému úřadu aktualizované posouzení SEA. Dne 11. 1. 2022 vyzval OŽP krajského úřadu opětovně k doplnění návrhu změny o blíže specifikované aspekty. Pořizovatel svou žádost opětovně doplnil dne 9. 2. 2022 spolu se zasláním druhého aktualizovaného posouzení SEA.

[3] Dne 12. 1. 2022 byly pořizovateli změny č. 4 doručeny požadavky určeného zastupitele na úpravu návrhu změny po společném jednání; jejich součástí bylo mj. doplnění nové dílčí změny 4/26, která do návrhu změny promítala záměry, které vyplývaly z platné AZÚR (dále jen „dílčí změna 4/26“). Krajský úřad, odbor územního plánování a stavebního řádu následně zaslal pořizovateli stanovisko ze dne 24. 1. 2022, jímž podle § 50 odst. 7 StZ posoudil soulad návrhu změny s územně plánovací dokumentací vydanou osobou zúčastněnou na řízení VI) (dále jen „Jihomoravský kraj“). Dospěl přitom k závěru, že dílčí změnou 4/26 došlo k doplnění aktuálních záměrů z AZÚR, a uzavřel, že z hlediska souladu návrhu změny s AZÚR k němu nemá připomínky. OŽP krajského úřadu následně vydal dne 21. 2. 2022 stanovisko k posouzení SEA (dále jen „stanovisko k posouzení SEA“) podle § 10g a 10i zákona č. 100/2021 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „ZEIA“). V něm uvedl, že předmětem návrhu změny jsou toliko dílčí změny 4/1 až 4/25, k nimž bylo vypracováno posouzení SEA. Dále uvedl, že předmětem posouzení SEA jsou všechny návrhové plochy s rozdílným způsobem využití hodnocené změny č. 4. OŽP krajského úřadu proto vydal k návrhu změny souhlasné stanovisko.

pokračování

[4] Dne 28. 3. 2022 proběhlo veřejné projednání návrhu změny, navrhovatelé následně podali proti danému návrhu námitky. Značná část jejich argumentace směřovala vůči skutečnosti, že posouzení SEA nebylo provedeno ve vztahu k dílčí změně 4/26. S ohledem na to bylo podle jejich názoru stanovisko k posouzení SEA nekompletní. Rovněž upozorňovali, že posouzení SEA ve vztahu k dílčí změně 4/26 nebylo provedeno ani v rámci *vyhodnocení vlivů AZÚR na životní prostředí* (dále jen „posouzení SEA – AZÚR“).

[5] Dne 4. 4. 2022 pak krajský úřad vydal k návrhu změny koordinované stanovisko, v němž vzal na vědomí, že před veřejným projednáním byla dokumentace návrhu změny doplněna, přičemž provedené změny vychází z platné AZÚR, která na území odpůrce vymezila nové koridory silniční dopravy. Podle krajského úřadu dané záměry prošly posouzením SEA – AZÚR, a proto je není nutné v souladu s § 55 odst. 3 StZ posuzovat při pořizování změny č. 4 opětovně. Zbylé úpravy jsou pouze lokálního významu a nelze u nich předpokládat významnější vlivy na životní prostředí nad rámec již provedeného vyhodnocení ostatních dílčích změn. Krajský úřad uzavřel, že k částem řešení, které byly v návrhu změny upraveny, nemá připomínky. Zastupitelstvo odpůrce následně svým usnesením ze dne 28. 6. 2022 vydalo změnu č. 4. Výše uvedenou argumentaci navrhovatelů vypořádal pořizovatel v rozhodnutí o námitkách. V něm uvedl, že posouzení vlivů záměrů, které změna č. 4 přejímá z AZÚR, bylo provedeno právě na úrovni nadřazené územně plánovací dokumentace. To podle pořizovatele vyplývá i ze souhlasného koordinovaného stanoviska krajského úřadu.

[6] Navrhovatelé podali ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) návrh na zrušení změny č. 4 a dále na zrušení opatření obecné povahy – změny č. 2 Územního plánu Kuřim – vydaného usnesením zastupitelstva odpůrce ze dne 2. 11. 2021 (dále jen „změna č. 2“). Navrhovatelé k výzvě krajského soudu odstranili vady svého návrhu tak, že navrhli zrušit změnu č. 4 v rozsahu bodů 5, 19, 53 kromě písm. f) a g), 77, 78, 80 kromě položek „UR03“, „UR07“, „UR18“ a „UR17“ výroku textové části, a v rozsahu částí „4/02 U stadionu“, „4/15 Dušínova“, „4/16 Mozy“, „4/19 K Lipůvce“, „4/18 Podlesí“ a „4/26 Záměry dle ZÚR JMK“ výroku grafické části a územní rezervy UR08.

[7] Krajský soud poté rozhodl svým rozsudkem ze dne 2. 11. 2023, č. j. 67 A 3/2023-401 (dále jen „rozsudek č. j. 67 A 3/2023-401“), tak, že se návrh na zrušení změny č. 2 odmítá (výrok I.) a změna č. 4 se ruší v rozsahu bodů 5, 19, 53 písm. d) a e), 77 vyjma písm. k) a 78 výroku textové části, a v rozsahu částí „4/16 Mozy“ a „4/26 Záměry dle ZÚR JMK“ výroku grafické části dnem vyhlášení daného rozsudku; ve zbylé části se návrh zamítá (výrok II.). Navrhovatelům ani odpůrci náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok III.).

[8] Krajský soud přisvědčil námitce týkající se neprovedení posouzení SEA ve vztahu k celému návrhu změny (tj. včetně dílčí změny 4/26). Vycházel přitom ze svých předchozích rozsudků ze dne 11. 7. 2023, č. j. 66 A 1/2023-174 (dále jen „věc Moravské Knínice 1“), a ze dne 26. 9. 2022, č. j. 64 A 4/2022-161 (dále jen „věc Drásov“), v nichž posuzoval situace skutkově podobné. Krajský soud měl za to, že v procesu přijímání územně plánovací dokumentace musí na některém stupni posouzení SEA proběhnout, a to v úplnosti a potřebné míře konkrétnosti. V projednávaném případě sice proběhlo posouzení SEA na úrovni AZÚR, podle krajského soudu však nebylo provedeno

v podrobnostech úkolů, které jsou stanoveny pro územní plánování na obecní úrovni. Nelze ani pominout, že AZÚR stanovila odpůrci konkrétní úkoly, jimž se měl při svém územním plánování věnovat a jež vyžadovaly provedení vlastního posouzení SEA. Jinými slovy, přestože by bylo koncepčnější provést vyhodnocení vlivů celé komunikace I/43 v jednom posouzení SEA na vyšší úrovni, AZÚR rozdělila úkoly v této oblasti mezi krajskou a obecní úroveň a ponechala posouzení SEA v konkrétnější míře na dotčených obcích. Krajský soud tak odmítl, že by posouzení SEA – AZÚR vše relevantní posoudilo, a na úrovni územních plánů proto není, co by bylo ještě třeba posoudit.

[9] Podle krajského soudu však tato vada nemohla vést ke zrušení celé změny č. 4, ale dopadla pouze na ty její části, v nichž se AZÚR skutečně promítla. Ačkoliv tomuto mohl obsahově odpovídat eventuální petit obsahující „objektový“ popis částí změny č. 4, jež mají být zrušeny, soud dospěl k závěru, že daný popis není dostatečně určitý tak, aby případným vyhověním jemu či jeho části bylo postaveno zcela najisto, v jakých částech a v jakém rozsahu je změna č. 4 rušena. Následně krajský soud posoudil souvislost jednotlivých bodů upraveného petitu s uvedenou vadou. S ohledem na to zčásti eventuálnímu petitu vyhověl a zčásti návrh zamítl.

[10] Jihomoravský kraj, odpůrce a navrhovatelé podali proti danému rozsudku kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud o nich rozhodl svým rozsudkem ze dne 23. 4. 2025, č. j. 3 As 274/2023-153 (dále jen „rozsudek č. j. 3 As 274/2023-153“). Jím stížnost Jihomoravského kraje odmítl a stížnost odpůrce zamítl. Stejně tak zamítl kasační stížnost navrhovatelů směřující do výroku I. rozsudku č. j. 67 A 3/2023-401. Jejich kasační stížnosti směřující proti výroky II. a III. daného rozsudku však Nejvyšší správní soud vyhověl a v daném rozsahu rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[11] Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku upozornil, že k hodnocení, zda má být ve věci návrhu územního plánu provedeno posouzení SEA, je příslušný krajský úřad, a to podle § 47 odst. 3 StZ. Ačkoliv krajský soud dovodil, že v projednávané věci bylo nezbytné vypracovat posouzení SEA pro celou změnu č. 4, nijak do své úvahy nezahrnul, že po veřejném projednání návrhu změny vydal krajský úřad dne 4. 4. 2022 k návrhu změny koordinované stanovisko, v němž uvedl, že úpravy provedené v návrhu změny před veřejným projednáním byly vyhodnoceny v rámci posouzení SEA při pořizování AZÚR, a proto provedení posouzení SEA ve vztahu k celkovému návrhu změny č. 4 není potřeba. Soud se tímto svým závěrem ocitl v rozporu právě s § 47 odst. 3 StZ, neboť kompetenci k vyhodnocení nezbytnosti provedení posouzení SEA měl v projednávané věci krajský úřad, nikoli soud. Povinností krajského soudu bylo posoudit, zda stanovisko krajského úřadu a jeho obsah ob stojí z hlediska zákonnosti zejména s ohledem na dostatečnost odůvodnění jeho závěrů, logickou konzistenci, návaznost a přesvědčivost, jakož i faktickou správnost, pokud jde o skutečnosti vyplývající ze správního spisu. Z tohoto důvodu kasační soud uvedený rozsudek krajského soudu zrušil a zavázal jej, aby v dalším řízení zohlednil koordinované stanovisko krajského úřadu k vyhodnocení vlivů návrhu změny č. 4 na životní prostředí, aby posoudil jeho zákonnost z hlediska dostatečného odůvodnění, logické konzistentnosti, návaznosti a přesvědčivosti. Následně jej zavázal k tomu, aby v tomto kontextu posoudil návrhové body navrhovatelů a zdůvodnil závěr o nezbytnosti provedení komplexního posouzení SEA v rámci pořizování změny č. 4.

pokračování

[12] K nákladovému výroku rozsudku č. j. 67 A 3/2023-401 kasační soud uvedl, že se danou námitkou nezabýval, jelikož daný rozsudek zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení, v němž bude soud o náhradě nákladů povinen rozhodnout opětovně s ohledem na výsledek dalšího řízení. Nejvyšší správní soud dále poukázal „na závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, o nichž by měl krajský soud uvážit, zda a jak se do projednávané věci promítají,“ (srov. odst. [120] daného rozsudku).

[13] Krajský soud následně rozhodl napadeným rozsudkem tak, že se změna č. 4 ruší v rozsahu bodů 5, 19, 53 písm. d) a e), 77 vyjma písm. k) a 78 výroku textové části, a v rozsahu části „4/26 Záměry dle ZÚR JMK“ výroku grafické části dnem vyhlášení daného rozsudku; ve zbylé části se návrh zamítá (výrok I.). Navrhovatelům ani odpůrci náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok II.).

[14] V jeho odůvodnění doplnil původní závěry rozsudku č. j. 67 A 3/2023-401. Uvedl, že obsah koordinovaného stanoviska krajského úřadu nemůže obstát. Krajský úřad ve stanovisku dovodil, že úpravy provedené v návrhu změny (týkající se promítnutí AZÚR do návrhu změny) byly vyhodnoceny v rámci posouzení SEA – AZÚR. Krajský úřad však nezohlednil, že by tomu tak mohlo být jen tehdy, pokud by změna č. 4 „pouze“ uváděla územní plán do souladu s územně plánovací dokumentací kraje (podle § 55 odst. 3 věty třetí StZ) a pokud by vyhodnocení v rámci posouzení SEA v úplnosti a potřebné míře konkrétnosti, a to i pro účely a v podrobnostech územního plánování na úrovni obcí, proběhlo již při přijímání AZÚR (srov. odst. 32 napadeného rozsudku). Tak tomu však nebylo – soud uvedl, že posouzení SEA – AZÚR „ponechává prostor pro navazující posouzení SEA, dokonce jej přímo předvídá,“ (srov. odst. 34 napadeného rozsudku). Obsah tohoto posouzení přiblížil v navazujícím odstavci. Krajský úřad přitom tuto skutečnost v koordinovaném stanovisku nerefletoval.

[15] Soud dále doplnil, že se odpůrce při jednání před soudem konaném dne 26. 6. 2025 dovolával *doplnění odůvodnění koordinovaného stanoviska vydaného krajským úřadem dne 25. 6. 2025*. K tomuto doplnění došlo k žádosti odpůrce ze dne 20. 6. 2025, který měl za to, že jej soud byl povinen zohlednit, neboť se jednalo o doplnění správního spisu ke změně č. 4. Krajský soud k tomuto doplnění nepřihlédl, neboť o doplnění správního spisu nešlo – dané doplnění nebylo podkladem vydání změny č. 4 a ani jím být z časových důvodů nemohlo. Odpůrce v tomto směru poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 9. 2010, č. j. 1 Ao 3/2010-161, publ. pod č. 2186/2011 Sb. NSS; krajský soud jej však nevzal v potaz, neboť se vztahoval k jiným skutkovým okolnostem oproti soudem projednávanému případu. V nyní posuzované věci dotčený orgán vydal koordinované stanovisko, které s ohledem na obsah svého odůvodnění neobstojí; nelze jej rovněž zpětně doplnit. Pro rozhodování krajského soudu je nadto podstatný skutkový stav v době vydání změny č. 4, a to podle § 101b odst. 3 s. ř. s., uvedené doplnění proto nelze v tomto kontextu vůbec zohlednit.

[16] K odůvodnění nákladového výroku krajský soud uvedl, že ve vztahu k návrhu na zrušení změny č. 4 byli navrhovatelé i odpůrce úspěšní částečně, „podle zdejšího soudu v principu srovnatelně. Převažující úspěch, jenž by odůvodňoval přiznání náhrady nákladů řízení, nelze ve vztahu k řízení jako celku dovozovat u žádného z účastníků, a proto bylo

rozhodnuto, že žádnému z nich se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává. Jinak rozhodnout o nákladech řízení navrhovatelů a odpůrce nebylo důvodu ani s vědomím odmítnutí návrhu na zrušení změny č. 2 [...] výrokem I. [rozsudku č. j. 67 A 3/2023-401],“ (srov. odst. 72 napadeného rozsudku).

II. Kasační stížnosti a vyjádření účastníků řízení a Jihomoravského kraje

II. a) Kasační stížnost navrhovatelů

[17] Navrhovatelé a) a b) podali proti napadenému rozsudku kasační stížnost, a to výslovně z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Kasační stížnost směřuje do výroku I. v rozsahu zamítnuté části, tj. za středníkem, a dále do výroku II. v rozsahu týkajícím se navrhovatelů.

[18] Navrhovatelé namítají, že „jako jeden z důvodů první kasační stížnosti [což zůstává platné i nyní] žádali nápravu ohledně nesprávně formulovaného výroku [rozsudku] krajského soudu. [...] Současně [navrhovali] zrušení Z4-ÚP Kuřim jako celku. K tomu doložili právní důvody. I tento návrh trvá a Stěžovatelé se domnívají, že právní důvody jimi uvedené v návrhu měl krajský soud důsledně uvážit. [...] Stěžovatelé se i nadále domnívají, že jejich návrhové body mohou svým způsobem přispět k získání jiného, pro ně výhodnějšího výroku ve věci. Proto ve své první kasační stížnosti napadli nesprávné právní závěry krajského soudu ke všem návrhovým bodům a Stěžovatelé na těchto kasačních návrzích setrvávají i nyní. [...] Jako příklad kasační námitky, která by měla vést [ke zrušení změny č. 4] jako celku, je i námitka IV.12 „Hrozba střetu zájmů zpracovatele Z4-ÚP“.“

[19] Navrhovatelé dále tvrdí, že „odkazují na text ‚Související otázka ústavnosti, k předložení Ústavnímu soudu dle čl. 95 odst. 2 Ústavy‘ v první kasační stížnosti a setrvávají na tom, že rozhodnutí ve věci návrhového bodu IV.12 [...] vyžaduje, aby se k věci vyjádřil Ústavní soud. [...] Stěžovatelé se i nadále domnívají, že jejich návrhové body mohou svým způsobem přispět k získání jiného, pro ně výhodnějšího výroku ve věci, a to dopadá i na návrhové body, kde Stěžovatelé uplatnili návrhy na předložení předběžných otázek SDEU. Proto ve své první kasační stížnosti napadli nesprávné právní závěry krajského soudu ke všem návrhovým bodům a Stěžovatelé na těchto kasačních návrzích setrvávají i nyní.“

[20] Poslední námitka navrhovatelů směřuje k nákladovému výroku napadeného rozsudku. Nejvyšší správní soud v odst. [120] rozsudku č. j. 3 As 274/2023-153 „zavázal krajský soud k dalšímu postupu a krajský soud měl v návaznosti na existující judikaturu NSS o věci přezkoumatelně uvážit.“ Odst. 72 napadeného rozsudku však neobsahuje žádnou novou úvahu o náhradě nákladů řízení. Navrhovatelé mají za to, že krajský soud rozhodl v rozporu se závazným právním názorem formulovaným v daném rozsudku kasačního soudu. Navrhovatelé jsou toho názoru, že krajský soud „nesprávně vyhodnotil otázku nákladů řízení tak, že nárok na ně navrhovatelům nepřiznal, ač jej přiznat měl [...]“.

II. b) Kasační stížnost odpůrce

pokračování

[21] Kasační stížnost proti napadenému rozsudku podal i odpůrce, přičemž podle jejího obsahu uplatnil důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Kasační stížnost směřuje do výroku I. před středníkem napadeného rozsudku.

[22] Odpůrce v první řadě tvrdí, že v řízení před krajským soudem doplnil svou argumentaci i správní spis, soud však tato doplnění „nedůvodně oslyšel.“ Odpůrce dále uvádí, že postup krajského úřadu v rámci doplnění správního spisu odpovídá výše cit. rozsudku č. j. 1 Ao 3/2010-161 „za využití logického argumentu a maiori ad minus.“ K tomu doplnil, že „[p]rošlo-li u soudu doplnění neexistujícího stanoviska, stěžít lze upřít pořizovateli a krajskému úřadu doplnění odůvodnění existujícího stanoviska, kterým se toliko reaguje na úvahy soudů odporující stavebnímu zákonu a smyslu posuzování vlivů.“

[23] Dále odpůrce nesouhlasí se závěry krajského soudu vztahujícími se k interpretaci § 55 odst. 3 StZ. Odpůrce namítá, že po něm nelze požadovat pořízení posouzení SEA v rozsahu změny č. 4 vyvolané uvedením územního plánu do souladu s územně plánovací dokumentací kraje. V tomto směru uvedl, že „Nejvyšší správní soud se v předchozím kasačním řízení k této námitce stěžovatele k aplikaci § 55 odst. 3 StZ věcně nevyjádřil, toliko se jí z procesních důvodů odmítl zabývat. Stěžovatel v tomto odkazuje na textaci doplnění své předchozí kasační stížnosti.“ Odpůrce doplňuje, že krajský soud v odst. 32 napadeného rozsudku vytvořil konstrukci, která je s ohledem na § 36 odst. 3 větu poslední StZ na úrovni zásad územního rozvoje nerealizovatelná – požadavek je nezákonný a nelze jej splnit.

[24] Nakonec odpůrce namítá, že krajský soud dostatečně nevážil jeho právo na samosprávu. Soud nezohlednil, že napadeným rozsudkem dojde k obživení „územní rezervy, a to včetně těch částí, které již nejsou v nadřazené územně plánovací dokumentaci sledovány, a tedy nemají právní základ pro vymezení v jeho územním plánu.“

II. c) Vyjádření ke kasačním stížnostem

[25] Navrhovatelé ve vyjádření ke kasační stížnosti odpůrce nesouhlasili s jeho kasačními námitkami a navrhli, aby Nejvyšší správní soud danou stížnost zamítl. Jihomoravský kraj ve svém vyjádření ke kasační stížnosti navrhovatelů zdejšímu soudu navrhl, aby tuto kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[26] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasačních stížností a konstatoval, že byly podány včas, osobami oprávněnými a proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Navrhovatelé i odpůrce jsou v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupeni advokáty. Nejvyšší správní soud následně přezkoumal přípustnost kasačních stížností a jejich důvodnost v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejich rozsahu a uplatněných důvodů.

[27] Nejvyšší správní soud konstatuje, že v dané věci rozhoduje již podruhé, a to o kasačních stížnostech navrhovatelů i odpůrce (srov. odst. [10] a násl. výše). Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je nepřípustná kasační stížnost „*proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.*“ Účelem daného ustanovení je zajistit, „*aby se Nejvyšší správní soud znovu nemusel zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor na výklad hmotného práva závazný pro nižší soud vyslovil, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil,*“ (srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05, publ. pod č. 119/2005 USn.).

[28] Daný závěr reflektuje kasační soud ve své judikatuře (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009-165, publ. Pod č. 2365/2011 Sb. NSS). Uvedené ustanovení „*obecně vyjadřuje nepřípustnost kasačních stížností směřujících proti rozhodnutím soudu vydaným po předchozím zrušení jejich původních rozhodnutí Nejvyšším správním soudem. Tato zásada nepřípustnosti kasačních stížností je prolomena jen v případech, kdy je namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozhodnutí,*“ (srov. odst. [23] daného usnesení). „*I tyto výjimky je nutno vnímat v kontextu citovaného ustanovení, tedy tak, že námitky opakované kasační stížnosti se musí pohybovat v rámci již vysloveného právního názoru či pokynu, tj. v mezích závěrů Nejvyššího správního soudu, které v dané věci vyslovil, anebo musí směřovat k právní otázce v první kasační stížnosti neřešené proto, že – zejména pro vadný procesní postup nebo vadu obsahu rozhodnutí krajského soudu – řešena být nemohla,*“ (srov. odst. [25] daného usnesení). Uvedené ustanovení s ohledem na princip *vigilantibus iura* a na dispoziční zásadu „brání Nejvyššímu správnímu soudu v tom, aby se v řízení o opakované kasační stížnosti za nezměněného skutkového a právního stavu vyjadřoval k námitkám, které ve svém dřívějším rozsudku označil za nedůvodné [...]“. Obdobně je třeba nahlížet na námitky, které účastník řízení ve své první kasační stížnosti neuplatnil, ačkoli je uplatnit mohl. Nejvyšší správní soud o takových námitkách nerozhodoval, a jejich posouzení se proto nestalo součástí závazného právního názoru či pokynu,“ (srov. odst. [28] daného usnesení).

[29] Jinými slovy, za nezměněného skutkového a právního stavu nemůže stěžovatel v opakované kasační stížnosti s úspěchem uplatňovat ty námitky, které Nejvyšší správní soud ve svém prvním rozhodnutí ve věci již vypořádal, ani které již v první kasační stížnosti mohl uplatnit, ale neučinil tak. *A contrario*, stěžovatel může v druhé kasační stížnosti napadnout pouze nesprávnou realizaci závazného právního názoru či pokynu a závěry z ní vyplývající, včetně nastolení otázek, které nemohly být předmětem první kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud prismatem těchto východisek hodnotil výše uvedený obsah kasačních stížností.

III. a) Ke kasační stížnosti navrhovatelů

[30] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval kasační stížností navrhovatelů, konkrétně – s ohledem na výše uvedené – její přípustností.

pokračování

[31] Pokud jde o námitky směřující do výroku I. v rozsahu zamítnuté části, Nejvyšší správní soud upozorňuje, že navrhovatelé totožné námitky uplatnili již ve své první kasační stížnosti, na což ostatně i sami upozorňují, když opakovaně tvrdí, že na daných námitkách *trvají*. V tomto směru lze poukázat na obsah rozsudku č. j. 3 As 274/2023-153, v němž kasační soud již uvedené námitky vypořádal a shledal je nedůvodnými – srov. jeho odst. [101], [106], [109] a [111]. Navrhovatelé nad tyto námitky směřující do merita věci jiné kasační body neuplatňují. Nejvyšší správní soud proto s ohledem na výše uvedenou judikaturu uzavírá, že tyto kasační námitky jsou ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. nepřijatelné, a proto je zdejší soud nemůže znovu posuzovat.

[32] Druhá – a poslední – kasační námitka směřuje proti nákladovému výroku II. v rozsahu týkajícím se navrhovatelů.

[33] Podle § 104 odst. 2 s. ř. s. je nepřijatelná „kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu.“

[34] Nejvyšší správní soud na tomto místě upozorňuje na další usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007-64, publ. pod č. 2116/2010 Sb. NSS. V něm dovodil, že „zákonodárce nemínil absolutně a bezvýjimečně vyloučit přezkum výroku o nákladech řízení, ale naopak umožnit jej tam, kdy Nejvyšší správní soud věcně přezkoumává výrok o věci samé. Ustanovení § 104 odst. 2 s. ř. s. je tudíž aplikovatelné pouze na kasační stížnosti podané výlučně proti výroku o nákladech řízení. Logicky vzato, bude-li nepřijatelná kasační stížnost do výroku o věci samé z některého z důvodů zde uvedených, pak osud této kasační stížnosti směřující proti výroku ve věci samé bude následován i tou její částí, kterou bude napaden výrok o nákladech řízení,“ (srov. jeho odst. [31]). Jinými slovy, kasační stížnost bude nepřijatelná tehdy, pokud bude podána výlučně proti výroku o nákladech řízení, nebo bude-li stížnost proti výroku ve věci samé nepřijatelná.

[35] Vzhledem k tomu, že soud námitky směřující do merita věci podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. nepřijal do věcného přezkumu, nemohl se při zohlednění výše uvedené judikatury zabývat ani námitkami proti nákladovému výroku napadeného rozsudku. Tyto námitky jsou podle § 104 odst. 2 s. ř. s. rovněž nepřijatelné. Nejvyšší správní soud proto celou kasační stížnost navrhovatelů pro nepřijatelnost odmítl.

III. b) Ke kasační stížnosti odpůrce

[36] Následně se Nejvyšší správní soud zabýval kasační stížností odpůrce.

III. b) 1. K přijatelnosti kasační stížnosti

[37] Odpůrce úvodem tvrdí, že krajský soud „nedůvodně oslyšel“ skutečnost, že odpůrce doplnil argumentaci i správní spis, a nerefletoval závěry výše cit. rozsudku č. j. 1 Ao 3/2010-161.

[38] Nejvyšší správní soud připomíná, že stěžovatel je v kasační stížnosti povinen „*cíleně reagovat na rozhodnutí krajského soudu a kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě jeho argumentaci*,“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2023, č. j. 3 Afs 231/2022-46, odst. [16]). Pokud se stěžovatel omezí na tzv. *prostý nesouhlas* s názorem krajského soudu, aniž by s ním věcně polemizoval, nedostojí tím své povinnosti „*v kasační stížnosti vyličit, jakých konkrétních nesprávných úvah, hodnocení, či závěrů se měl [krajský] soud dopustit, jakož i ozřejmit svůj právní náhled na to, v čem je tato nesprávnost spatřována [...]. Obsah kasační stížnosti tak v této části nesplňuje pro svoji nekonkrétnost výše uvedené požadavky; v tomto případě se proto nejedná o kasační námitku ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s.*,“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2023, č. j. 3 As 58/2021-40, odst. [16]).

[39] Pokud odpůrce namítá, že krajský soud v kontextu výše cit. rozsudku č. j. 1 Ao 3/2010-161 nezohlednil skutečnost, že došlo k doplnění správního spisu i argumentace odpůrce, nijak přitom nereflktuje, že se krajský soud s obsahem této námítky v napadeném rozsudku obsáhle vypořádal (srov. jeho odst. 41). Krajský soud zejména uvedl, že *doplnění odůvodnění koordinovaného stanoviska* není podstatné, neboť nepředstavuje podklad změny č. 4 v době jejího vydání a s ohledem na zákonnou úpravu k tomuto doplnění nemůže přihlížet. Stejně tak není relevantní ani odkaz na uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu, neboť vychází z jiného skutkového základu. Pokud odpůrce s tímto hodnocením krajského soudu nesouhlasí, nepředkládá v tomto směru žádné námítky věcně polemizující s daným odůvodněním. Naopak, omezuje se na prostý nesouhlas s posouzením krajského soudu, taková námitka je však ve smyslu výše uvedené judikatury podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nekvalifikovaná, a zdejší soud se jí proto nezabýval.

[40] Dále odpůrce vytýká krajskému soudu chybnou interpretaci § 55 odst. 3 StZ. Nejvyšší správní soud v tomto směru opět připomíná, že v opakované kasační stížnosti nelze úspěšně uplatnit námítky, které účastník řízení ve své první kasační stížnosti řádně neuplatnil, ačkoliv je uplatnit mohl. Odpůrce kasační bod vztahující se k chybnému výkladu daného ustanovení namítl již ve své první kasační stížnosti, učinil tak však opožděně, a proto jej kasační soud věcně neposuzoval (srov. odst. [57] rozsudku č. j. 3 As 274/2023-153). S ohledem na výše uvedenou judikaturu je i tato námitka ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. nepřijatelná a zdejší soud se jí nemůže zabývat. Z téhož důvodu je nutné posoudit jako nepřijatelnou námitku týkající se nedostatečného zvažování práva odpůrce na samosprávu (srov. odst. [55] rozsudku č. j. 3 As 274/2023-153).

III. b) 2. K nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku

[41] Jedinou projednatelnou námitkou odpůrce proto zůstává tvrzená „*nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí*.“ Odpůrce však v kasační stížnosti nijak blíže neuvedl, v čem konkrétně tuto vadu spatřuje. Přestože by Nejvyšší správní soud k takové vadě musel přihlížet *ex officio* (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.), v daném případě neshledal, že by napadený rozsudek byl touto vadou zatížen. Kasační stížnost odpůrce proto není důvodná.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[42] Kasační stížnost navrhovatelů byla odmítnuta. Výrok o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona, podle které nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[43] Kasační stížnost odpůrce byla zamítnuta, a to podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. O náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Odpůrce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Navrhovatelé byli ve věci úspěšní, proto by jim příslušelo právo na náhradu nákladů, které v řízení účelně vynaložili. Jejich právní zástupkyně sepsala vyjádření ke kasační stížnosti odpůrce. Učinila tím jeden úkon právní služby, za který by jí náležela odměna ve výši 4 620 Kč, k níž by bylo třeba přičíst 450 Kč na paušální úhradu hotových výdajů. To vše v souladu s § 7 bodem 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Zástupkyně navrhovatelů není plátkyní DPH. Celková náhrada nákladů řízení sestávající z odměny za zastupování a náhrady nákladů řízení by činila celkem 5 070 Kč.

[44] Zdejší soud však dospěl k závěru, že v projednávaném případě nebyly náklady vynaloženy účelně ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s. Vyjádření navrhovatelů ke kasační stížnosti odpůrce se totiž svým obsahem zcela míjí s důvody, pro které se Nejvyšší správní soud nezabýval podstatnou částí kasačních námitek odpůrce pro jejich nepřipustnost a pro které zamítl jedinou projednatelnou námitku jako nedůvodnou. Vyjádření navrhovatelů obsahuje množství odkazů na nepřiléhavou judikaturu včetně jejích citací, nesouvisející argumentaci a celkově nepřináší pro věc nic nového či relevantního. Kasační soud v této souvislosti odkazuje na komentářovou literaturu, podle níž lze některé úkony právní služby „*při rozhodování o náhradě nákladů řízení vyloučit z důvodu, že nejde o účelně provedený úkon právní služby, a to s ohledem na jeho obsah nebo okolnosti, za nichž byl učiněn. Často bývá za neúčelný úkon právní služby považováno sepsání repliky nebo jiného navazujícího vyjádření, pakliže nepřináší pro věc nic nového, nebo sepsání samostatného návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, ačkoliv návrh mohl být již součástí žaloby,*“ (srov. Kühn, Z., Kocourek, T. a kol., *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, právní stav ke dni 31. 5. 2019, dostupné v systému ASPI, k § 60 odst. 4.) Proto zdejší soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti odpůrce žádnému z účastníků nepřiznal.

[45] Osoba zúčastněná na řízení má v řízení o kasační stížnosti právo jen na náhradu nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil (§ 60 odst. 5 s. ř. s.); takové náklady však žádné z osob zúčastněných na řízení nevznikly, proto (za použití § 120 s. ř. s.) žádná z nich nemá právo na jejich náhradu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 11. června 2026

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu